

PATENTNI SPIS BROJ 3108.

Ing. Dobrivoje Božić Beograd

„Rasporednik sa dva različita dejstva“

Prijava od 11. januara 1924.

Važi od 1. avgusta 1924.

Kočijino dejstvo kod putničkih i brzih vozova različno je od dejstva kod teretnih vozova, te je s toga i potrebno da se na putničkim kolima, kad udju u sastav jednog teretnog voza, promeni i dejstvo kočnice i prilagodi režimu kočenja kod teretnih vozova. Ova promena dejstva vrši se, obično, rukom što je, pak, nesigurno zbog nebrizljivosti osoblja, a uz to, povećava se, i onako veliki broj naprava na vagonu i manipulacija za osoblje.

Ovaj pronalazak teži da otkloni ovo podešavanje rukom i da ga vrši automatno.

U kočionom rasporedniku, kao što je predstavljen na slici, nalaze se radni klip 1 u komori 2, koja je u vezi sa glavnim vazdušnim vodom preko kanala 3. S donje strane klipa nalazi se membrana 4 koja hermetički razdvaja komoru 5, od komore 2. Ove dve komore su u vezi samo preko ventila 6. Klipnjača 7 od radnog klipa izlazi hermetički kroz zid komore 2 u atmosferu. U samom radnom klipu i njegovoj klipnjači smešten je mali klip 8 sa njegovom klipnjačom 9 koji se uvek nalaze pod atmosferskim pritiskom preko kanala 10. Kraj od klipnjače 9 nosi čep 11 od cevčice 12 koja je otvorena prema atmosferi s jedne strane i čiji drugi otvor 13 prilikom dizanja cevčice zatvara ispusni ventil 14 od dvojnog ventila 15. Gornji upusni ventil 16 ima odmah ispod konusa zadebljanje 17 koje jako smanjuje prolaz iz prostora 18, vezanog sa pomoćnim rezervoarom kanalom 19, u prostor 20, vezanog kanalom 21 sa kočijonim ci-

lindrom. Prostor 20 omedjen je sa druge strane prema atmosferi kontraklipom 22, koji je montiran aksijalno i hermetički na cevčici 12 tako, da se može na njoj relativno kretati na dole kad se sabije opruga 23, koja je smeštena između njih. Relativno kretanje na gore ograničeno je kontaktom između zaseka 24 od cevčice i klinovog dna 25 kroz koje prolazi čep 11 od cevčice.

Rasporednik dejstvuje na dva razna načina prema veličini normalnog radnog pritiska u vodu. Normalni pritisak za brze vozove veći je nego normalan pritisak kod teretnih vozova. Prilikom priprema kočnice, komore 2 i 5 i pomoćni rezervoar napunjeni su zbijenim vazduhom normalnog pritiska. Mali klip 8 pritisnut je na radni klip svom snagom nad pritiska u komori 5.

Početak kočenja se vrši na isti način pod svima pritiscima. Usled smanjenja pritiska u vodu, a s tim i u prostoru 2, radni klip 1 poteran na gore nepromenjenim pritiskom u prostoru 5 kreće se zajedno sa malim klipom 8 koji, potiskujući cevčicu 12 prvo zatvori ispusni ventil 14, a po tom otvori upusni ventil 16. Kad radni klip dodje do naslona 26 zadebljanje 17 je izašlo iz prolaza, te zbijen vazduh iz pomoćnih rezervoara može brzo širokim prolazom da struji preko prostora 20 u kočijoni cilindar.

Snaga opruge 23 je veća nego nadpritisak nad malim klipom 8, kad u prostoru 5 vlada normalan pritisak za teretne vozove, a manja kad vlada normalan pritisak za brze vozove.

Usled toga kod teretnih vozova, kad snaga pritiska u prostoru 20 iznad klipa 22 postane veća nego snaga nadpritiska malim klipom 8, ovaj bude odgurnut i cevčica se zajedno sa kontra klipom spusti dok ovaj ne nasadne sa svojim dnom 25 na kraj klipnjače 7, tako da do sabijanja opruge 23 i ne dolazi. Usled ovog silazjenja cevčice sidje i dvojni ventil 15 tako da zadebljanje 17 udje sada u prolaz i od sada prigušuje prolaz vazduha iz pom. rezervoara u koč. cilindar t.j. dalje rašćenje pritiska u koč. cilindru biva laganije.

Ako je vagon u sastavu brzog voza sa većim normalnim pritiskom onda je snaga nadpritiska nad malim klipom 8 veća nego snaga opruge 23, te pri naraslom pritisku u prostoru 20 nad kontra-klipom opruga pre popusti i dalje se sabije dokle dno 25 od kontra-klipa ne nasadne direktno na kraj klipnjače 7 tako, da mali klip ne može nikako više da bude odgurnut niš cevčica 12 da se spusti. Usled ovoga ni zadebljanje 17 ne može nikako da prigušava prolaz vazduha iz pom. rezervoara u koč. cilindar, te vazduh struji brzo kao i u početku kočenja.

Prilikom otkočivanja zbijen vazduh iz koč.

cilindra izlazi kroz kanal 27 — otvor 28 u atmosferu.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Rasprednik sa radnim klipom izmedju vazdušnog voda i zasebne komore, jednim manjim klipom u njemu izmedju zasebnog prostora i atmosfere i membranom koja razdvaja oba klipa od zasebnog prostora, naznačen time što ima napravu preko koje dejstvuje mali klip odnosno radniklip na upusni i ispusni ventil izmedju pomoćnog rezervoara i kočijonog cilindra odnosno izmedju kočijonog cilindra i atmosfere;

2.) Naprava izmedju malog klipa i dvojnog ventila, prema zahtevu 1, naznačena time što ima cevčicu koja služi za ispuštanje vazduha iz koč. cilindra u atmosferu;

3.) Cevčica, prema zahtevu 2, naznačena time što je na njoj aksijalno montiran kontraklip.

4.) Cevčica i kontraklip, prema zahtevima 2—3, naznačeni time što imaju izmedju njih oprugu koja pritiskuje cevčicu na dno kontra-klipa.

